

Základná škola s materskou školou Nitrica

Inovovaný školský vzdelávací program

pre primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie

Škola pre teba a pre mňa

Stupeň vzdelania: **ISCED 1, ISCED 2**
Dĺžka štúdia: **4 roky, 5 rokov**
Vyučovací jazyk: **slovenský**
Študijná forma: **denná**
Druh školy: **štátna**
Typ školy: **plnoorganizovaná**

Predkladateľ:

Názov školy **Základná škola s materskou školou Nitrica**
Adresa **Nitrica č. 41, 972 22 Nitrica**
IČO **36126781**
DIČ **2021625540**
Riaditeľ školy **Mgr. Dana Vážanová**
Ďalšie kontakty e-mail: zsnitrica@gmail.com
web: www.zsnitrica.edulife.sk
tel.: 0917 422 866

Zriaďovateľ:

Názov **Obec Nitrica**
Adresa **Obecný úrad Nitrica, č.489, 972 22 Nitrica**

Platnosť dokumentu: od 2. 9. 2024

Mgr. Dana Vážanová
riaditeľka školy

1. Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania

Inovovaný školský vzdelávací program (ďalej iŠkVP) vznikol doplnením Štátneho vzdelávacieho programu (ďalej ŠVP) pre 1. stupeň základnej školy – primárne vzdelávanie a 2. stupeň základnej školy – nižšie stredné vzdelávanie s ohľadom na konkrétne potreby a podmienky školy.

Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania v zmysle Štátneho vzdelávacieho programu predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť.

Vo vzdelávaní na 1. stupni škola vyvážene venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov. Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania:

- vytvárať u žiakov základy gramotnosti prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií;
- poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia;
- viesť žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa;
- rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie;
- rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov;
- viesť žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Vo vzdelávaní na 2. stupni základnej školy je prvoradým cieľom školy najmä:

- rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdať kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Pedagogickým princípom našej školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania) je:

Výchovno-vzdelávacie činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Umožniť všetkým žiakom získať potrebné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch.

Pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného automotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.

Dosiahnuť vysokú gramotnosť žiakov v oblasti IKT.

Zlepšiť komunikačné spôsobilosti žiakov tak, aby boli flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadávať potrebné informácie, triediť ich a zaraďovať do systému.

Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov. Dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech. To je možné vzhľadom na malý počet žiakov v triedach, kde vyučujúci využívajú individuálny prístup.

Nadálej podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka organizovaním a zapájaním žiakov do školských vedomostných, umeleckých súťaží a športových podujatí.

Nadálej zabezpečovať podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní a vypracovávať im individuálny výchovno-vzdelávací program, úzko spolupracovať so školským špeciálnym pedagógom.

V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Posilniť motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast predovšetkým v oblasti jazykovej a v oblasti získania spôsobilostí v práci s IKT.

Jedným zo základných smerov stratégie našej školy je tiež rešpektovanie a výučba práv detí. Naším cieľom je žiakov viesť a motivovať takým spôsobom, aby problematika ľudských práv vzbudzovala ich záujem a viedla ich k aktívnemu osvojovaniu si základných pojmov, vedomostí, zručností a návykov v súlade s Národným plánom výchovy k ľudským právam. Žiaci sú s Dohovorom o právach dieťaťa oboznámení v zmysle projektu Škola priateľská k deťom i napriek tomu, že už ZŠ s MŠ Nitrica priamo na tomto projekte neparticipuje.

2. Vlastné zameranie školy

Naša škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všeobecnovzdelávacích predmetoch a odborné vedomosti a zručnosti vo zvolených voliteľných predmetoch.

Nechceme byť školou orientujúcou sa iba na odovzdávanie informácií, ale školou, ktorej cieľom je rozvíjať schopnosti žiaka tak, aby dokázal informácie vyhľadávať, získavať, triediť, spracovávať, pochopiť, vyhodnocovať a tvorivo ich aplikovať pri riešení v reálnom živote. Aby bol schopný kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Základnou filozofiou školy je pripravovať žiakov pre reálny život, v ktorom budú schopní tvorivo myslieť a všetky vedomosti nadobudnuté vo výchovno-vzdelávacom procese aj využívať pri riešení konkrétnych problémov. Zameranie školy a dôraz je kladený na vyučovanie predmetov informatika a anglický jazyk. Škola si kladie za cieľ podporiť u žiakov cítenie a kladný vzťah k životnému prostrediu. Zamerali sme sa na rozšírené vyučovanie najmä prírodovedných predmetov ako fyzika, biológia, geografia a zaviedli sme predmet Environmentálna výchova.

3. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním ŠkVP alebo jeho ucelenej časti

Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti

Úspešným absolvovaním príslušného vzdelávacieho programu v zmysle Zákona 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov žiak získa nasledujúce stupne vzdelania:

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy alebo ktoré získa žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou

Nižšie stredné (sekundárne) vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu ISCED 2 pre druhý stupeň základnej školy, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou

4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

4.1. Dĺžka štúdia

ISCED 1 – štvorročné štúdium – 1. stupeň ZŠ

ISCED 2 – päťročné štúdium – 2. stupeň ZŠ

4.2. Formy výchovy a vzdelávania

V našej škole sú prevažne uplatňované také formy a metódy práce so žiakmi, pri ktorých sa rozvíja osobnosť žiaka. Škola v rámci všetkých častí a fáz výchovno-vzdelávacieho procesu efektívne využíva pestrú škálu vyučovacích foriem a metód, v závislosti od typu vyučovacej hodiny, tak aby boli dosiahnuté všetky ciele výchovno-vzdelávacieho procesu stanovené v rámci iŠkVP. Všetky uvedené metódy sa nevyužívajú rovnomerne, ale v závislosti od danej situácie na vyučovaní. **Vyučovacie metódy:** výkladovo-ilustratívna, reproduktívna, riadený rozhovor, problémový výklad, heuristická metóda, výskumná metóda, dialóg a diskusia, brainstorming, riadené objavovanie, projektové vyučovanie, hry a simulácie, učenie z textu, demonštračné metódy a spájanie teórie s praxou, opakovacie metódy.

Formy práce využívané na vyučovaní sú nasledovné: frontálna práca, individuálna práca, skupinová práca, práca s knihou, odbornou literatúrou, textom, exkurzia, domáca práca, vychádzka, projekt, beseda, riešenie testu, príkladov, demonštrácia a pozorovanie, opis, počítačová prezentácia, písomné a grafické práce a dramatizáciu.

Obdobne ako pri vyučovacích metódach sa nevyužívajú rovnomerne, ale v závislosti od danej situácie na vyučovaní. Taktiež sa prihliada na efektívne využívania v nadväznosti na úspešné dosahovanie stanovených cieľov.

4.3 Osobitosti výchovy a vzdelávania pre žiakov s podpornými opatreniami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Vyučovanie v ZŠ s MŠ Nitrica sa nesie v duchu zabezpečovania vzdelávania pre všetkých bez rozdielu. Škola plne rešpektuje individuálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov s podpornými opatreniami (ďalej len „žiacov s PO“), rozvíja ich individuálny potenciál a zabezpečuje optimálne podmienky pre ich výchovu a vzdelávanie. V školskom roku 2024/2025 navštevuje našu školu 12 žiakov s PO, z toho väčšinu tvoria deti s vývinovými poruchami učenia. ZŠ s MŠ Nitrica na základe odporúčaní z centier poradenstva a prevencie (CPP) Prievidza, Partizánske a Zemianske Kostol'any od 1. septembra 2023 vypracováva individuálny vzdelávací program a poskytuje žiakom s PO nasledovné podporné opatrenia:

- úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov vo výchove a vzdelávaní
- úpravy cieľov, metód a foriem prístupov vo výchove a vzdelávaní

- zabezpečenie činností na rozvoj zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy

- zabezpečovanie pedagogického asistenta.

Podporné opatrenia na našej škole sú poskytované na dvoch úrovniach.

Prvú úroveň PO poskytujú pedagogickí zamestnanci a Školský podporný tím prostredníctvom prevencie.

Druhá úroveň PO je zabezpečovaná Školským podporným tímom v spolupráci s CPP, zložená z orientačnej diagnostiky, (krízovej) intervencie, reedukácie, metodickej podpory.

Školský podporný tím tvoria:

- riaditeľka ZŠ s MŠ
- zástupkyňa riaditeľky
- sociálna pedagogička a výchovná poradkyňa
- koordinátorka prevencie
- kariérna poradkyňa
- pedagogickí asistenti

V škole pôsobia dvaja pedagogickí asistenti, a to najmä na predmetoch slovenský jazyk, anglický jazyk a matematika. Žiaci s PO majú redukovaný počet úloh alebo viac času na ich vypracovanie. Pri práci môžu používať vhodné kompenzačné pomôcky. Tempo práce je individuálne. S precvičovaním, pochopením učiva a zadaním jednotlivých úloh im pomáha asistent. Žiaci sú pri práci motivovaní povzbudzovaním a pochvalou.

5. Učebný plán

Rámcový učebný plán (ďalej RUP) stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov v ŠVP podľa ročníkov. Vymedzuje počet voliteľných (disponibilných) hodín, ktoré škola konkretizuje vo svojom školskom vzdelávacom programe nasledujúcimi spôsobmi: navýši hodinovú dotáciu existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP a/alebo vytvorí nový vyučovací predmet, kurz a pod., ktorému prideli časovú dotáciu. Poznámky k RUP sú pre školu záväzné, môže si však v rámci svojho učebného plánu vytvoriť ďalšie poznámky podľa svojich potrieb a možností. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu veku primeranosti. Škola musí využiť všetky voliteľné (disponibilné) hodiny vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých učebných predmetov.

Prílohu školského vzdelávacieho programu tvoria učebné osnovy pre jednotlivé predmety v Školskom vzdelávacom programe ZŠ s MŠ Nitrica.

Poznámky k Rámcovému učebnému plánu

Pri zohľadňovaní rámcového učebného plánu sme zohľadňovali:

- súlad so Štátnym vzdelávacím programom a jeho pokyny
- ciele vzdelávania a profiláciu našej školy podľa nášho Školského vzdelávacieho programu
- dosahované výchovno-vzdelávacie výsledky v predchádzajúcich obdobiach a potreby rozvoja
- zvýšenú náročnosť na organizáciu vyučovania v spojených ročníkoch
- podporu praktických návykov a zručností u žiaka

5.1 Učebný plán pre primárne vzdelávanie

Vzdelávacia oblasť	Predmet	1.	2.	3.	4.	Σ
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	8 +1	7+1	7	31+2
	Anglický jazyk	+1	+1	3	3	6+2
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 +1	4+1	4+1	4+1	16+4
	Informatika			1	1	2
Človek a príroda	Prvouka	1	2			3
	Prírodoveda			1	2	3
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			1	2	3
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova	1	1	1	1	4
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie			1	1	2
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	8
<i>základ</i>		20	20	23	25	88
<i>voliteľné hodiny</i>		2	3	2	1	8
SPOLU		22	23	25	26	96

Z organizačných dôvodov spájame:

- vyučovanie etickej výchovy v 1., 2. a 3. ročníku – § 3 ods. 1 Vyhlášky č. 223/2022 Z. z.,
- vyučovanie náboženskej výchovy v 1. a 2. ročníku – § 3 ods. 1 a 5 Vyhlášky č. 223/2022 Z. z.,
- vyučovanie náboženskej výchovy v 3. a 4. ročníku – § 3 ods. 1 a 5 Vyhlášky č. 223/2022 Z. z.,
- vyučovanie telesnej a športovej výchovy v 1. a 2. ročníku – § 3 ods. 3 Vyhlášky č. 223/2022 Z. z.,

Telesnú a športovú výchovu vyučujeme v dvojhodinových týždenných blokoch s prestávkou po každej vyučovacej hodine.

Tretiu vyučovaciu hodinu TSV nahrádzame plaveckým výcvikom, školou v prírode, pohybom detí v ŠKD, krúžkovou činnosťou, aktívnymi prestávkami, aktivitami k Európskemu týždňu športu, aktívnymi koncoročnými výletmi, organizáciou Olympijského dňa, športovými súťažami pri príležitosti MDD, pohybom na karnevale a ďalšími pohybovými aktivitami podľa § 15a ods. 7 Zákona č. 245/2008 Z. z.

Disponibilné hodiny, v ktorých je zvýšená časová dotácia sa využívajú na zmenu kvality výkonu – vid' učebné osnovy jednotlivých predmetov.

Pre anglický jazyk v 1. a 2. ročníku sme vytvorili učebné osnovy vid' str. 12.

5.2 Učebný plán pre nižšie stredné vzdelávanie

Vzdelávacia oblasť	Predmet	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5+1	5	4+1	5	5
	Anglický jazyk	3	3	3	3+1	3
	Druhý cudzí jazyk					
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	5
	Informatika	1+1	1	1	1	+1
Človek a príroda	Fyzika		2	1	2	1
	Chémia			2	2	1+1
	Biológia	2	1+1	2	1	1+1
	Environmentálna výchova			2		2
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1+1	1	1	2
	Geografia	2	1+1	1	1+1	1
	Občianska náuka		1	1	1	1
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova	1	1	1	1	1
Človek a svet práce	Technika	1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2
<i>základ</i>		24	25	26	27	25
<i>voliteľné hodiny</i>		3	4	4	3	5
SPOLU		27	29	30	30	30

Z organizačných dôvodov spájame:

- vyučovanie etickej výchovy v 5. – 9. ročníku – § 3 ods. 1 Vyhlášky č. 223/2022 Z. z.,
- vyučovanie náboženskej výchovy v 5. a 6. ročníku – § 3 ods. 1 Vyhlášky č. 223/2022 Z. z.,
- vyučovanie náboženskej výchovy v 7. a 8. ročníku – § 3 ods. 1 a 5 Vyhlášky č. 223/2022 Z. z.,
- vyučovanie telesnej a športovej výchovy v 6. a 7. ročníku – § 3 ods. 3 Vyhlášky č. 223/2022 Z. z.,

Telesnú a športovú výchovu vyučujeme v dvojhodinových týždenných blokoch s prestávkou po každej vyučovacej hodine.

Tretiu vyučovaciu hodinu TSV nahrádzame krúžkovou činnosťou, aktívnymi prestávkami, aktivitami k Európskemu týždňu športu, aktívnymi koncoročnými výletmi, organizáciou Olympijského dňa, športovými súťažami pri príležitosti MDD, pohybom na karnevale, turnajmi vo vybíjanej, vo florbale a v prehadzovanej a ďalšími pohybovými aktivitami podľa § 15a ods. 7 Zákona č. 245/2008 Z. z.

Disponibilné hodiny sa využívajú na zmenu kvality výkonu vo vyučovacích predmetoch so zvýšenou časovou dotáciou alebo pre novovytvorené vyučovacie predmety – vid' učebné osnovy jednotlivých predmetov.

6. Učebné osnovy

Učebné osnovy tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu – ročníka, stupňa. Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, ktorých súčasťou sú vedomosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah. Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie. Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedomovanie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov.

Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov. Vzdelávacie štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne zreprodukovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria vyučovacie predmety Slovenský jazyk a literatúra a cudzí jazyk (Anglický jazyk, Ruský jazyk).

Učebný predmet **Slovenský jazyk a literatúra** má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti.

Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

Podstatou tohto predmetu na druhom stupni je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnevzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra, pričom odporúčané vnútorné delenie predmetu je v pomere zložiek 3:2 a 2:2 alebo integrácia oboch zložiek.

1. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

2. ročník: *V tomto vyučovacom predmete sa zvyšuje časová dotácia v učebných plánoch inovovaného ŠkVP o 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu v oblasti produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií.*

3. ročník: *V tomto vyučovacom predmete sa zvyšuje časová dotácia v učebných plánoch*

inovovaného ŠkVP o 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu v oblasti produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií.

4. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

5.ročník: *V tomto vyučovanom predmete sa zvyšuje časová dotácia v učebných plánoch inovovaného ŠkVP o 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu v oblasti produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií a čítania s porozumením.*

6. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

7. ročník: *V tomto vyučovanom predmete sa zvyšuje časová dotácia v učebných plánoch inovovaného ŠkVP o 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu v oblasti produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií čítania s porozumením.*

8., 9. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

Predmet **Anglický jazyk** na 1. stupni v škole vyučujeme od 1. ročníka. Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Vytvárajú sa základy pre ďalšie vzdelávanie, rozvíja sa schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre. Osvojenie si cudzieho jazyka má veľký význam. Prostredníctvom cudzieho jazyka sa žiaci oboznámia so zvyklosťami, spôsobom správania sa ľudí v rôznych krajinách. Znalosti cudzích jazykov vytvárajú podmienky pre nezaujatú otvorenosť pre svet.

Východiskom pre výber vyučovacích metód je skutočnosť, že žiaci mladšieho školského veku nadobúdajú komunikačné kompetencie špecifickými formami učenia sa. Základný princíp vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, ich túžby skúmať a objavovať. Pri výučbe cudzieho jazyka je dôležité rešpektovať možnosti a schopnosti detí.

1., 2.ročník: *Škola tvorí učebné osnovy iŠkVP pre nový predmet*

3. – 7. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

8. ročník: *Posilnenie predmetu anglický jazyk o jednu vyučovaciu hodinu v 8. ročníku bude slúžiť na utvrdenie preberaného učiva, ktoré išlo v tejto triede v minulosti pomalšie, a tiež na zopakovanie učív, ktoré sa preberali v nižších ročníkoch.*

9. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

Učebné osnovy – Anglický jazyk
Family and Friends Starter
Obsahový a výkonový štandard upravený podľa potrieb ISCED 1
aplikácia na vyučovanie angličtiny v 1. a 2.ročníku ZŠ

ŽIAK VSTUPUJÚCI DO PROCESU VZDELÁVANIA

Pohybová kultúra žiaka

• Pracovné návyky • Základy práce s počítačom	• Návyky poriadku a čistoty svojho okolia • Využitie MultiROMu

Žiak a jeho oblasť poznávania

• Meno žiaka, rodina a jej členovia • Škola a jej prostredie	• Predstaviť sa , zaujať postoj k členom rodiny • Základné pracovné návyky – práca s učebnicou

Žiak a jeho integrácia do spoločnosti

• Kontakt v komunikácii • Počúvanie s porozumením • Pasívna a aktívna slovná zásoba • Zmysluplnosť rečového prejavu	• Nadviazať verbálny kontakt s inými deťmi • Predstaviť seba a svojho kamaráta, pýtať sa a odpovedať • Uplatniť aktívnu slovnú zásobu – tematický okruh • Osvojovanie si komunikačných fráz

POZNÁVAM ĽUDÍ OKOLO SEBA

Kontakt a spolupráca s inými osobami vyjadrené pohybom

• Súlad pohybu, hudby a textu hry,	• Hudobno-dramatické jazykové hry

Kontakt s inými osobami a poznávanie priestoru

• Ľudské činnosti a ich stváranie • Farebná rozmanitosť v produktoch	• V hrách napodobniť pracovné činnosti • Priradiť, rozpoznať, pomenovať farby, farebnú rozmanitosť
• Číselný rad 1 – 20 • Rovinné a priestorové geografické tvary	• Priradiť číslo k danému počtu predmetov • Poznať, triediť a určiť priestorové tvary

Život v skupine, poznávanie iných osôb

• Delenie sa, pomoc, obdarovanie • Rozmanitosť ľudských vlastností, základy empatie	• Rozdeliť sa, obdarovať niekoho • Zaujať pozitívne a empatické postoje – jazykové hry

POZNÁVAM PRÍRODU

Vnímanie prírody, učenie cez aktívnu činnosť

• Výtvarná, pracovná a technická tvorivosť • Poznávanie prírodných javov	• Tvorivosť pri vytváraní produktov • Hry a aktivity na vyjadrenie obsahu, metóda TPR

Poznávanie prírody, svojho okolia

• Domáce zvieratá, zvieratá z voľnej prírody	• Poznať, zaujať pozitívny postoj k zvieratám a rastlinám

Príroda a jej vplyv na emocionálnu oblasť žiaka

• Krásy prírody	• Vnímať krásy prírody
POZNÁVAM KULTÚRU	
Špecifická pohybová kultúra žiaka	
• Pohybová improvizácia	• Vyjadriť náladu piesne kultivovaným pohybom
Oblasť poznávania kultúrnych hodnôt	
• Predmety v našom okolí	• Vnímať rôznorodosť predmetov okolo seba
• Časové vzťahy, využiť pri určení rôznych sviatkov	• Orientovať sa v časových vzťahoch – deň, týždeň, rok
• Sviatky a ich oslavy, umelecké stvárnenie	• Zapojiť sa aktívne do osláv sviatkov
Integrácia žiaka do oblasti kultúrnych hodnôt	
• Tvorivosť, rôznorodosť, emocionalita v hre	• Zapojiť sa do skupinovej hry a vedieť spolupracovať v nej
• Výtvarná tvorivosť	• Kresliť, maľovať, tvoriť obrázkové témy, robiť projekty
• Plošné a priestorové výtvarné stvárňovanie	• Priestorovo stvárniť a pomenovať postavy osôb a zvierat
• Prednes a stvárnenie literárnych útvarov	• Zapamätať si a prednášať krátke literárne útvary ako riekanky, piesne, dramatizácia rozprávok

Matematika a práca s informáciami

Táto vzdelávacia oblasť zahŕňa v sebe učebné predmety *matematika, informatika*.

Matematika rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách. Je rozpracovaná na kompetenčnom základe, čo zaručuje vysokú mieru schopnosti aplikácie matematických poznatkov v praxi.

1. – 8. ročník: *V tomto vyučovacom predmete sa zvyšuje časová dotácia v učebných plánoch inovovaného ŠkVP o 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Táto vyučovacia hodina sa použije na dôkladné utvrdzovanie učiva a tiež aplikačných úloh na podporu finančnej gramotnosti žiakov.*

9. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

Informatika podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť hľadať riešenia problémových úloh ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom získať základnú digitálnu gramotnosť.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak matematickú kultúru, t. j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a vo vyučovaní iných predmetov, medzi predmetových vzťahoch, celoškolských programov a pri riadení školy.

3., 4. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

5. ročník: *V tomto vyučovacom predmete sa zvyšuje časová dotácia v učebných plánoch*

inovovaného ŠkVP o 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Táto vyučovacia hodina sa použije na rozšírenie počítačových zručností žiakov, zdokonalenie práce s internetom, rôznymi grafickými, tabuľkovými a textovými editormi.

6. – 8. ročník: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

9. ročník: Škola tvorí učebné osnovy iŠkVP pre nový predmet

Učebné osnovy z predmetu Informatika pre 9. ročník základnej školy

ÚVOD

Vzdelávací štandard stanovuje nielen výkon a obsah, ale umožňuje aj rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Pozostáva z charakteristiky a cieľov predmetu, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Výkonový štandard predstavuje ucelený systém všeobecne formulovaných kognitívne odstupňovaných výkonov. Tieto výkony môže učiteľ bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších učebných cieľov, učebných úloh, otázok či testových položiek s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti žiakov. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom je učivo štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Stanovený učebný obsah môže učiteľ tvorivo modifikovať v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov. Vzdelávací štandard je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale vytváral im primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí. Vytvára priestor, ktorý umožňuje žiakom manipulovať s konkrétnymi predmetmi, pozorovať javy, merať, vykonávať experimenty, vzájomne diskutovať, riešiť otvorené úlohy, praktické a teoretické problémy. Žiacke objavovanie, bádanie, skúmanie sú základnými prístupmi, ktoré umožňujú nielen osvojiť si nové vedomosti, ale aj základy spôsobilostí vedeckej práce a vytvárajú pozitívne postoje k vedeckému spôsobu poznávania sveta. Vzhľadom na charakter a ciele predmetu sa organizácia vyučovania prispôbi počtu žiakov v triede. Tým sa garantujú vonkajšie podmienky na adekvátnu realizáciu výučby a splnenie výkonového a obsahového štandardu.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú

- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU 9. ROČNÍK

Vzhľadom na absenciu štátneho rámca vzdelávania informatiky v deviatom ročníku je tento štandard výrazne zjednodušený.

Reprezentácie a nástroje: práca s tabuľkami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie, dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť vhodnú tabuľku zo zadaných údajov • vybrať vhodnú orientáciu tabuľky na základe údajov a plánovaných operácií s nimi • zvoliť vhodné pomenovanie údajov a vybrať im vhodný typ • reprezentovať údaje pomocou tabuľky, • graficky sformátovať tabuľku • reprezentovať zadané údaje pomocou grafu • meniť vizuálne usporiadanie tabuľky • vie diskutovať o najhodnejšom type grafu pri reprezentácii tabuľkových údajov • nájsť a použiť základné vstavané funkcie tabuľkového kalkulátora • prepísať jednoduchý vzorec do prostredia tabuľkového kalkulátora • rozoznať relatívne a absolútne adresovanie a vie ho použiť vo vzorci • uložiť údaje vo viacerých formátoch a vie zvoliť vhodný výstupný formát vzhľadom na zadanie • porovnať základné formáty tabuľkových súborov • zlúčiť údaje do prehľadnejšej súčtovej tabuľky • simulovať jednoduchý výpočet v prostredí tabuľkového kalkulátora 	<p>Pojmy:</p> <p><i>údaj, tabuľka, bunka, riadok, stĺpec, typ údajov, podfarbenie, orámovanie, vertikálne zarovnanie, horizontálne zarovnanie, adresa bunky, vzorec, absolútne adresovanie, relatívne adresovanie, SUM, SUMIF, COUNT, COUNTIF, COUNTA, MIN, MAX, AVERAGE, IF, ROUND, ROUNDUP, ROUNDDOWN, CONCATENATE, podmienené formátovanie, kontingenčná tabuľka, koláčový graf, stĺpcový graf, čiarový graf, XY závislosť, formát súborov, XLS, XSLX, CSV, PDF, XML</i></p>

Algoritmické riešenie problémov – analýza problému

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie, dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• identifikovať opakujúce sa vzory,• rozpoznávať miesta, kde sa treba rozhodovať,• vlastnými slovami sformulovať plán riešenia,• rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku,• uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje,• uvažovať o rôznych riešeniach	<p>Vlastnosti a vzťahy: aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne)</p> <p>Procesy: idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia</p>

Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie, dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• použiť jazyk na popis riešenia problému – aplikujú pravidlá, konštrukcie jazyka,• použiť matematické výrazy v jazyku na zápis algoritmov.	<p>Vlastnosti a vzťahy: algoritmus – programovací jazyk, vstup – algoritmus – výsledok, chybný zápis, konštrukcie jazyka ako: postupnosť príkazov, cyklus s pevným počtom opakovaní, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov</p> <p>Procesy: zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu</p>

Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie, dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• vyriešiť problém skladaním príkazov do postupnosti,• aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov,• interpretovať postupnosť príkazov,• vyhľadať chybu v postupnosti príkazov a opraviť ju.	<p>Pojmy: parameter príkazu, postupnosť príkazov</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: ako súvisí príkaz, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov</p> <p>Procesy: zostavenie a úprava príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)</p>

Algoritmické riešenie problémov – pomocou cyklov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie, dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému,rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas a po skončení cyklu,stanoviť počet opakovaní pomocou hodnoty,riešiť problémy, ktoré vyžadujú známy počet opakovaní,zapísať riešenie problému s cyklom pomocou jazyka,interpretovať algoritmy s cyklami	<p>Pojmy: opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: ako súvisí počet opakovaní s výsledkom</p> <p>Procesy: zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní</p>

Algoritmické riešenie problémov – pomocou premenných

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie, dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">identifikovať údaje zo zadania úlohy, ktoré musia byť zapamätané, resp. sa menia a vyžadujú si použitie premenných,aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre nastavenie a použitie premennej,vyriešiť problémy, v ktorých si treba zapamätať a neskôr použiť zapamätané hodnoty,zovšeobecniť riešenie tak, aby fungovalo nielen s konštantami,interpretovať algoritmy s výrazmi a premennými.	<p>Pojmy: premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+, -, *, /) Vlastnosti a vzťahy: pravidlá jazyka pre použitie premennej, meno premennej – hodnota premennej</p> <p>Procesy: nastavenie hodnoty (priradenie), zistenie hodnoty (použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami</p>

Algoritmické riešenie problémov – pomocou nástrojov na interakciu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie, dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">rozpoznať situácie, keď treba čakať na vstup,zapísať algoritmus, ktorý reaguje na vstup,interpretovať zapísané riešenie,vytvoriť hypotézu, ako neznámy algoritmus spracuje zadaný vstup.	<p>Vlastnosti a vzťahy: prostriedky jazyka pre získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu</p> <p>Procesy: čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt</p>

FORMY

- vyučovacia hodina v počítačovej učebni, práca s počítačom
- vyučovacia hodina v učebni s interaktívnou tabuľou
- praktické aktivity
- samostatná práca žiakov
- práca žiakov vo dvojiciach
- skupinová práca
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky
- experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)
- projektové vyučovanie

KOMPETENCIE

- Vytvára a upravuje tabuľkové údaje.
- Reprezentuje tabuľkové údaje formou vhodného grafu.
- Upravuje tabuľkové údaje pomocou jednoduchých vzorcov.
- Upravuje údaje pomocou kontingenčnej tabuľky.
- Rieši jednoduchú matematickú úlohu pomocou programovacieho jazyka.
- Vytvára jednoduchý grafický výstup pomocou programovacieho jazyka.

METÓDY

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž)
- problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)
- diagnostické metódy (pozorovanie)

POSTUPY

- analýza (od celku k častiam)
- syntéza (od časti k celku, pochopenie vzťahov a súvislostí)
- indukcia (od jednotlivých faktov k všeobecným pojmom, k pravidlám, k definíciám)
- dedukcia (od zákonov, poučiek, pravidiel, definícií, pojmov k ich aplikácii na konkrétne príklady)
- genetický (vývinový) postup (rozvíjanie vedomostí postupnosťou)
- dogmatický postup (učenie bez zdôvodňovania a vysvetľovania)
- porovnávanie, t. j. synkretický postup (zist'ovanie zhody alebo rozdielu dvoch a viacerých predmetov a javov podľa určitých znakov)
- podobnosť, t. j. analógia (z podoby istých znakov predmetov a javov usudzujeme na ďalšie podrobnosti)

Rozsah vyučovania predmetu:

1 VH týždenne – 33 VH za školský rok

Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami 33 vyučovacích hodín

Reprezentácie a nástroje: práca s tabuľkami _____ 17 VH

Tabuľka, graf, údaje, podmienené formátovanie, kontingenčná tabuľka, vzorec

Algoritmické riešenie problémov – analýza problému _____ 2 VH

Algoritmus, sekvencia, cyklus, vetvenie, formálny zápis, logika

Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis riešenia _____ <i>Programovací jazyk, program, prepis algoritmu do programovacieho jazyka, príkaz, interpreter, kompilátor</i>	2 VH
Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov _____ <i>Sekvencia, príkaz, postupnosť príkazov,</i>	2 VH
Algoritmické riešenie problémov – pomocou cyklov _____ <i>Cyklus, so známym počtom opakovaní, s podmienkou na začiatku, s podmienkou na konci</i>	2 VH
Algoritmické riešenie problémov – pomocou vetvenia _____ <i>Podmienka, vetvenie, vnorené podmienky</i>	2 VH
Algoritmické riešenie problémov – pomocou premenných _____ <i>Premenná, údajový typ, inicializácia, deklarácia, pretypovanie, lokálna premenná, globálna premenná</i>	2 VH
Algoritmické riešenie problémov – pomocou nástrojov na interakciu _____ <i>Vstup, výstup, ošetrovanie vstupu</i>	2 VH

Použité prierezové témy: Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova / jej súčasťou je regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra/, Ochrana života a zdravia.

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov.

Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom prírodovedy, ale aj prvouky prostredníctvom jej prírodovednej časti.

Prvouka sa vyučuje v 1. aj v 2. ročníku a je zahrnutá do dvoch vzdelávacích oblastí, pretože sa skladá z dvoch zložiek – prírodovednej a spoločenskovednej. Spoznávanie prírodného a spoločenského prostredia má niektoré osobité črty a uskutočňuje sa špecifickými poznávacími procesmi, preto zložky ostali formálne oddelené. Špecifikácia obidvoch zložiek sa nachádza v úvode predmetu prvouka vo vzdelávacích štandardoch.

1., 2. ročník: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

Prírodoveda sa vyučuje v 3. a 4. ročníku. Jej cieľom je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty);
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka);
- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomelému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,

- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

3., 4. ročník: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

Biológia

Vyučovací predmet biológia je na základnej škole zameraný na poznávanie javov a procesov prebiehajúcich v prírode vo vzájomných súvislostiach a vedie žiakov k chápaniu prírody ako celku. Sústreďuje sa najmä na tie javy, ktoré bezprostredne ovplyvňujú život človeka. Ich poznanie je východiskom pre formovanie pozitívneho vzťahu k živej prírode, rozvíjanie schopnosti ekologicky myslieť a konať, ako aj pre upevňovanie návykov dôležitých pre zachovanie zdravia.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- získajú základnú predstavu o prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia jej zložiek,
- pochopia prírodné javy, procesy a objekty vo vzájomných súvislostiach,
- získajú informácie o prírode pozorovaním, pátraním, skúmaním a využitím rôznych zdrojov,
- analyzujú, interpretujú, triedia a hodnotia informácie o organizmoch a prírode,
- používajú správnu terminológiu na opísanie procesov a javov v živej a neživej prírode,
- plánujú, uskutočňujú, zaznamenávajú a vyhodnocujú jednoduché biologické pozorovania a pokusy,
- diskutujú o význame a praktických dôsledkoch vybraných vedeckých objavov,
- aplikujú osvojené spôsobilosti a vedomosti na podporu svojho zdravia,
- chránia prírodu a šetria prírodné zdroje,
- plánujú a realizujú jednoduché projekty v oblasti biológie,
- prezentujú a obhajujú výsledky svojej práce

5. ročník: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

6. ročník: Vo vyučovanom predmete biológia sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu.

Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zmenu kvality výkonu prehlbovaním učiva o rastlinách so zameraním na poznávanie rastlín vo svojom regióne.

7., 8. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

9. ročník: *Vo vyučovanom predmete biológia sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu.*

Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zmenu kvality výkonu a to tak, že sa prehĺbi a rozšíri učivo o výberové témy, pojmy a následne aj ich výkonný štandard. Témy – stavba Zeme, história jej vzniku a geologické časové obdobia Zeme.

Fyzika

Výučba fyziky sa spolu s biológiou a chémiou podieľa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti žiaka tak, aby využíval nadobudnuté vedomosti, bol schopný klásť otázky a na základe dôkazov vyvodzoval závery, ktoré vedú k porozumeniu obsahu výučby prírodných vied.

Obsah výučby fyziky je postavený na overenej konštruktivistickej pedagogickej teórii, ktorá kladie pri budovaní fyzikálnych poznatkov dôraz na vlastnú žiacku skúsenosť s fyzikálnymi javmi a objektmi. Umožňujú to žiacke pokusy, reálne demonštrácie, priame merania a ich spracovanie. Postupne sa žiak vedie k formalizácii poznávaného obsahu, prípadne k matematickým vzťahom a k zovšeobecneniam v podobe teoretických pojmov. Aj keď má učiteľ možnosť prispôbiť si obsah výučby vlastným predstavám, túto koncepcnú myšlienku by mal zachovať. Prostredníctvom tvorby vybraných fyzikálnych (často aj prírodovedných) pojmov sa rozvíjajú žiacke bádateľské spôsobilosti, najmä pozorovať, merať, experimentovať, spracovať namerané údaje vo forme tabuliek a grafov. Súčasťou týchto spôsobilostí sú aj manuálne a technické zručnosti žiaka, schopnosť formulovať hypotézy, tvoriť závery a zovšeobecnenia, interpretovať údaje a opísať ich vzájomné vzťahy.

Proces fyzikálneho vzdelávania uprednostňuje metódy a formy, ktoré sa podobajú prirodzenému postupu vedeckého poznávania. Vzhľadom na vek žiakov je to najmä už spomenutý empirický postup, pre ktorý je charakteristické riešenie problémov experimentálnou metódou aj s využitím informačno-komunikačných prostriedkov. Aktívna účasť žiaka sa zabezpečuje najmä riešením problémov a prácou v skupinách. Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti potrebné aj k osobným rozhodnutiam v občianskych a kultúrnych záležitostiach, ktoré súvisia s lokálnymi aj globálnymi problémami ako sú zdravie, životné prostredie, technický pokrok a podobne. Rovnako dôležité je, aby pochopil kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy a techniky.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- aplikujú empirické metódy práce – pozorovanie, experimentovanie, meranie a spracovanie nameraných hodnôt fyzikálnych veličín pri skúmaní fyzikálnych javov
- Vysvetľujú vybrané fyzikálne javy v bezprostrednom okolí a navrhujú metódy overenia svojich vysvetlení,
- prezentujú a obhajujú svoje postupy a tvrdenia logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- komunikujú verbálnou aj písomnou formou, ovládajú symbolickú, tabelárnu, grafickú komunikáciu,
- aplikujú pri riešení fyzikálnych úloh a problémov znalosť fyzikálnych pojmov, zákonov, faktov, nadobudnutý matematický aparát aj odborné informácie získané z rôznych vhodných informačných zdrojov,
- rozlišujú spoľahlivé informácie od nespoľahlivých – kriticky myslia,
- riešia problémy, v ktorých sa integrujú poznatky z viacerých prírodovedných, prípadne humanitných predmetov,
- rozumejú historickému vývoju poznania vo fyzike ako vede a vplyvu technického vývoja na rozvoj poznania a spoločnosti,
- posudzujú užitočnosť vedeckých poznatkov a technických vynálezov pre rozvoj spoločnosti a tiež problémy spojené s ich využitím pre človeka a životné prostredie,

- pracujú v tíme, vedia kooperovať a diskutovať, sú zodpovední za výsledky svojej práce a zverené pomôcky,
- získajú záujem o prírodu a svet techniky,
- nadobudnú otvorenosť k novým objavom vo fyzike a technike,
- získajú pozitívny vzťah k ochrane svojho zdravia a životného prostredia.

6. – 9. ročník: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

Chémia

Vyučovací predmet chémia má bádateľský a činnostný charakter, to znamená, že žiaci vlastnou činnosťou objavujú vlastnosti látok, zákonitosti ich správania a vzájomného pôsobenia. Obsah vychádza zo situácií, javov a činností, ktoré majú chemickú podstatu, sú blízke žiakovi a sú dôležité v živote každého človeka. Tvoria ho nielen chemické poznatky, ale aj činnosti, ktoré vyúsťujú do zvládnutia viacerých prvkov vedeckej činnosti, z ktorých najdôležitejší je experiment. Vykonávaním vlastných „vedeckých“ činností si žiaci osvojujú dôležité spôsobilosti, predovšetkým spôsobilosť objektívne a spoľahlivo pozorovať a opísať pozorované. Žiaci merajú, zaznamenávajú, triedia, analyzujú a interpretujú získané údaje, vytvárajú a overujú predpoklady a tvoria závery.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- sa zoznámia so základnými poznatkami o látkach dôležitých pre život,
- porozumejú chemickým javom a procesom,
- používajú odbornú terminológiu na opísanie chemických javov a procesov,
- rozumejú pokynom na realizáciu praktických činností a dokážu ich podľa návodu uskutočniť,
- plánujú a realizujú pozorovania, merania a experimenty,
- spracúvajú a vyhodnocujú údaje získané pri pozorovaní, meraní a experimentovaní,
- získavajú manuálne zručnosti, intelektové a sociálne spôsobilosti pri realizácii žiackych experimentov,
- osvojujú si a uplatňujú zásady bezpečnej práce s látkami,
- vyhľadávajú v dostupných zdrojoch poznatky o použití rôznych látok v priemysle, poľnohospodárstve a v živote z hľadiska významu pre človeka, vplyvu na životné prostredie a ľudské zdravie,
- využívajú poznatky a skúsenosti získané v predmete chémia pri ochrane zdravia a životného prostredia.

7., 8. ročník: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

9. ročník: Vo vyučovanom predmete chémia sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu.

Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zmenu kvality výkonu pri praktickom precvičovaní chemických pokusov.

Environmentálna výchova

Vzhľadom na povinnosť dať možnosť využitia dvoch voliteľných hodín, škola dáva žiakovi a ich zákonným zástupcom na výber z predmetov Environmentálna výchova, nemecký jazyk a posilnenie základných predmetov.

Školy si vytvorila samostatný predmet s environmentálnym zameraním.

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci sú počas výchovno-vzdelávacieho procesu vedení k pochopeniu, rozvíjaniu a formovaniu správania sa a vlastnej spoločenskej zodpovednosti nielen k životnému prostrediu, ale aj k zdravému spôsobu života, uvedomelej spotrebe, uvedomeniu si dôležitosti zhodnocovania odpadov alebo využívania obnoviteľných zdrojov energie, teda upriamovaním pozornosti na pochopenie

globálnej previazanosti udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni.

Cieľom je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

Škola tvorí učebné osnovy iŠkVP pre nový predmet

UČEBNÉ OSNOVY ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY PRE ZŠ

Cieľ

Environmentálna výchova má za cieľ prinášať aktuálne environmentálne témy do vyučovania a upozorňovať na nebezpečenstvo vplyvu ľudskej činnosti na prírodu a životné prostredie človeka a vychovať ľudí zodpovedných za svoje činy a za svoje prostredie.

Úroveň vedomostí

Žiaci primerane k svojim vekovým osobitostiam poznajú a chápu:

- prírodné javy a deje v životnom prostredí;
- zásahy ľudskej činnosti do životného prostredia;
- rozdielne typy životného prostredia;
- globálne problémy ľudstva – skleníkový efekt, kyslý dážď, znečisťovanie ovzdušia;
- závislosť ľudského života a živobytia od životného prostredia;
- dôsledky rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia;
- konflikty, ktoré môžu vzniknúť na základe environmentálnych problémov;
- vzájomnú závislosť jednotlivcov, skupín a národov od životného prostredia;
- význam efektívnej ochrany a trvale udržateľného stavu životného prostredia;
- lokálne, národné a medzinárodné opatrenia na ochranu a využívanie životného prostredia.

Rozvoj zručností

Žiaci dokážu samostatne alebo s pomocou učiteľa získavať, hodnotiť a využívať informácie. Úlohy environmentálnej výchovy zacielené na rozvoj zručností žiakov sa týkajú týchto oblastí:

- komunikatívne zručnosti – vyjadriť vlastný názor na životné prostredie ústnou, písomnou a dramatickou formou, zrozumiteľne a výstižne argumentovať;
- numerické zručnosti – zhromažďovať, triediť, analyzovať údaje, interpretovať štatistické údaje o životnom prostredí;
- študijné zručnosti – získavať, analyzovať, interpretovať a hodnotiť informácie o životnom prostredí z rozličných zdrojov, plánovať a organizovať aktivity alebo projekty týkajúce sa životného prostredia;
- zručnosti potrebné na riešenie problémov – identifikovať príčiny a následky environmentálnych problémov, formovať správny názor a úsudok na jednotlivé environmentálne problémy a ich riešenie;

- sociálne zručnosti – pracovať kooperatívne, v skupinách, vypočuť iných;
- technické zručnosti – zaznamenávať informácie o životnom prostredí do počítačovej databázy, následná tvorivá práca s databázou a vybranými programami.

Utváranie postojov

Ochrana a zlepšovanie životného prostredia vyžaduje utvárať, formovať a pestovať v žiakoch najmä tieto postoje a kvality osobnosti:

- vážiť si životné prostredie;
- starať sa o živé organizmy;
- rešpektovať aj názory iných;
- chápať význam racionálnych argumentov, dôkazov;
- tolerancia a otvorené zmýšľanie;
- otvorenosť novým myšlienkam.

Obsah

Obsah ENV umožňuje chápať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho ŽP. Rovnako významné je pochopenie sociálnych a kultúrnych vplyvov, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu.

Obsah ENV je rozpracovaný v týchto témach učiva:

Ekológia a ekologický problém

Zachovanie biodiverzity – rozmanitosť života na našej planéte

Ochrana prírody

Racionálne využívanie prírodných zdrojov

Stavebné materiály minulosti

Ochrana kultúrnych pamiatok

Odlesňovanie

Erózia pôdy

Znečisťovanie ovzdušia, vody, pôdy

Úbytok ozónovej vrstvy

Kyslý dážď

Skleníkový efekt

Spotreba energie

Odpad

Urbanizácia

Populačná explózia

Spoločnosť

Turizmus

Prehľad učiva

- Ekológia a ekologický problém

Poznávanie živej a neživej prírody

Skúmanie krajiny a zložiek, ktoré ju tvoria

Poznávanie typov krajiny

Zložky životného prostredia

Priblíženie a delenie ekologických problémov

Vnímanie, rozhodovanie a ich dôsledky

- Zachovanie biodiverzity – rozmanitosť života na našej planéte

Poznávanie rastlín a živočíchov v regióne

Skúmanie rozmanitosti rastlinných a živočíšnych druhov

Negatívne zásahy človeka do prírody a ich dôsledky

Ohrozenie biodiverzity a jej ochrana

- Ochrana prírody

Zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka, spôsoby hospodárenia na poli

Ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom, hospodárenie s vodou, druhová rozmanitosť morí, význam pre biosféru

Miznutie tropických dažďových pralesov a ich následky na ekologickú rovnováhu Zeme

Kategórie chránených území na Slovensku

Chránené rastliny a živočíchy na území SR

EKO značky

Spoločnosti snažiac sa o ochranu prírody

- Racionálne využívanie prírodných zdrojov

Prírodné zdroje – slnečná energia, voda, pôda, ovzdušie, nerastné bohatstvo, rastlinstvo, živočíšstvo, lesy, krajina

Význam prírodných zdrojov pre človeka

Obnoviteľné a neobnoviteľné prírodné zdroje

Štetenie prírodných zdrojov, využívanie alternatívnych zdrojov energie

- Stavebné materiály minulosti

Druhy hornín, ktoré sa používali v minulosti

Poznávanie stavebných materiálov na Slovensku

Ako prebiehala stavba hradu

Priblíženie pôdorysov hradu

- Ochrana kultúrnych pamiatok

Negatívne vplyvy na pamiatky, prírodné a ľudské činitele

Vývoj pamiatkovej starostlivosti

Zoznam svetového dedičstva UNESCO na Slovensku

Pôsobenie vody, vetra, mrazu a slnka na kultúrne pamiatky

Kritéria Zoznamu svetového dedičstva

- Odlesňovanie

Poznávanie lesných rastlín a živočíchov

Vzájomné vzťahy lesných rastlín a živočíchov

Význam lesa pre človeka

Negatívne dôsledky odlesňovania

Odlesňovanie – hlavná príčina zvetrávania pôdy

Aktívna ochrana lesov, výsadba lesných stromov

Ničenie brazílskych dažďových pralesov – narušenie ekologickej rovnováhy Zeme

- Erózia pôdy

Závislosť života na Zemi – pôda, rastliny, živočíchy

Činnosť pôdnych baktérií, húb, bezstavovcov – rozklad organického odpadu, prevzdušňovanie pôdy

Starostlivosť o pôdu a jej ochrana

Úloha rastlín v ochrane pôdy pred zvetrávaním

Nechránená pôda rastlinami – ničivá činnosť vetra, vody

- Znečisťovanie ovzdušia, vody, pôdy

Základné zložky životného prostredia – voda, pôda, ovzdušie

Význam ovzdušia pre živé organizmy

Znečisťovanie ovzdušia človekom – priemysel, doprava, domácnosť

Negatívny vplyv znečisteného vzduchu na zdravie človeka a na ŽP

Ochrana ovzdušia

Význam vody pre život na Zemi

Vodné zdroje – povrchová a podzemná voda

Pitná, úžitková, odpadová voda

Čistenie odpadových vôd

Šetrenie pitnou vodou

Znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo

Ochrana pôdy

- Úbytok ozónovej vrstvy

Základné podmienky života na Zemi

Slnčná energia, vzdušný obal Zeme

Zachytávanie škodlivej časti slnečných lúčov ozónovou vrstvou

Rozpad ozónovej vrstvy – vznik ozónových dier

Príčiny vzniku ozónových dier – znečisťovanie ovzdušia chemickými látkami zo sprejov, z čistiacich a hasiacich prostriedkov, z náplní do chladničiek

Následky – poškodenie kože a zraku človeka, hynutie planktónu v moriach

- Kyslý dážď

Vznik kyslého dažďa – vznik plynov pri spaľovaní

Zlučovanie plynov s kvapôčkami vody v oblakoch

Obsah škodlivých látok v daždi a v snehu

Hynutie stromov, rastlín, poškodzovanie budov, strojov

Opatrenia – tuhé palivo zameniť za obnoviteľné zdroje (voda, vietor, slnečná energia)

- Skleníkový efekt

Mechanizmus vzniku skleníkového efektu

Globálne a lokálne opatrenia na zníženie emisií

Dôsledky skleníkového efektu na našu planétu

- Spotreba energie

Druhy energie – Slnko – najväčší zdroj

Význam obnoviteľných zdrojov – slnečná, voda, vietor

Šetrenie energetických zdrojov, zber druhotných surovín

Výroba energie

Spotreba a šetrenie energie v domácnosti

- Odpad

Vznik odpadu

Pevný odpad

Triedenie odpadu

Vplyv odpadu na ŽP – znečisťovanie, záber pôdy, jedovaté látky

Spôsob likvidácie odpadu – spaľovanie, skladovanie, recyklovanie, kompostovanie

- Urbanizácia

Narušenie prírodného prostredia výstavbou – výrub lesov, záber pôdy, vysušanie močiarov

Význam zachovania ŽP

Plánovaná výstavba, vysádzanie zelene, čistenie odpadových vôd, zber a recyklovanie odpadu

Utváranie citového vzťahu k najbližšiemu okoliu a celej krajine

Starostlivosť o zeleň v okolí školy

- Populačná explózia

Zrýchľovanie rastu ľudskej populácie na Zemi

Populačná explózia a jej dôsledky na ŽP

Rozdiely spoločensko-hospodárskej úrovne v rôznych krajinách sveta

Zabezpečenie potrieb ľudstva

- Spoločnosť

Mestská spoločnosť, virtuálna spoločnosť, konzumná spoločnosť, odetá spoločnosť, zdravá spoločnosť

Nebezpečenstvá virtuálneho priestoru

Základné potreby človeka

Vplyv reklamy na spotrebiteľské správanie – zameranie aj na žiakov

Ako správne nakupovať – sila je v nakupujúcich

Náš životný štýl – spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie

Prostredie a zdravie – kvalita života, rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia, environmentálne zdravie

Nerovnomernosť života na Zemi – rozdielne podmienky prostredia a rozdielny spoločenský vývoj na Zemi, príčiny a dôsledky globálnych ekologických problémov a princípy udržateľnosti rozvoja

- Turizmus

Turizmus a životné prostredie

Globálny turizmus

Nástrahy zimného turizmu

Pozitíva turizmu

Nežiaduce sprievodné znaky turizmu

Udržateľný cestovný ruch

Vyučovacie procesy

Vyžaduje sa dodržiavať tieto základné princípy:

1. Učiť žiakov o životnom prostredí.
2. Vychovávať žiakov prostredníctvom životného prostredia.
3. Vychovávať žiakov pre životné prostredie.

Odporúčané metódy a formy práce

- hry, kvízy, súťaže, práca s knihou, brainstorming, priame pozorovanie prírody, pokusy, zveľaďovanie životného prostredia aktívnou činnosťou, triedenie a zber druhotných surovín

Priama účasť žiakov na riešení uvedených problémov je najlepším predpokladom utvorenia ich ochranárskych postojov. Výchova k ochrane ŽP vedie žiakov k úspore materiálov a energie a k šetrnému zaobchádzaniu so školskými pomôckami. V školskom prostredí a v jeho okolí sa ENV dotýka aj týchto oblastí:

- spotreba energie a vody,
- čistota tried,
- areál školy,
- spotreba materiálov,
- odpad.

Obsah vzdelávania predmetu v 7. ročníku

Obsah environmentálnej výchovy umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých

organizmov. Rovnako významné je pochopenie sociálnych a kultúrnych vplyvov, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti. Environmentálna výchova v siedmom ročníku sa preto zameriava aj na priblíženie dôležitosti historických artefaktov a významu kultúrnych a prírodných pamiatok, ako aj na ich ochranu.

Tematické celky:

Úvod do vyučovanie ENV

Ekológia

Rozmanitosť života

Človek a jeho životné prostredie

Ochrana prírody

Kultúrne pamiatky

Turizmus a životné prostredie

1. Úvod do vyučovanie ENV

Obsahový štandard

- ciele ENV, myslenie, cítenie, zodpovedné správanie sa k prírode, osobitosť a hodnota životného prostredia okolia školy, domova, regiónu životné prostredie

Výkonový štandard

Žiak vie:

- zdôvodniť ciele nového predmetu,
- vyjadriť svoj pozitívny/negatívny názor na životné prostredie v okolí školy/domova/regiónu,
- zdôvodniť svoje vyjadrenia vo vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

2. Ekológia

Obsahový štandard

- prírodná krajina, kultúrna krajina, typy krajín, príroda, prírodniny, ekológia, životné prostredie, fauna, flóra, plagát, informačno-komunikačné technológie, anketa, dotazník, dôveryhodné zdroje.

Výkonový štandard

Žiak vie:

- definovať základné ekopojmy – príroda (všetko okolo nás, čo nevytvoril človek), prírodniny (veci vytvorené prírodou), ekológia (veda zaoberajúca sa vzťahmi medzi organizmami navzájom a ich prostredím), ŽP (jedinečný systém umožňujúci vznik a vývoj živých organizmov vrátane človeka), fauna (živočíšstvo), flóra (rastlinstvo),
- naplánovať bádateľskú aktivitu, navrhnúť spôsoby získavania údajov, spracovať a vyhodnotiť získané údaje, prezentovať a zdieľať závery svojej bádateľskej aktivity,
- vysvetliť pojem krajina, vymenovať zložky krajiny a vzťahy medzi nimi,
- určiť rozdiel medzi prírodnou a kultúrnou krajinou a vysvetliť zmenu prírodnej krajiny na umelú na príkladoch kladnej a zápornej činnosti človeka,
- vysvetliť pojem ŽP, vymenovať zložky ŽP, pochopiť rozdiel vo vzťahu medzi zložkami krajiny a zložkami ŽP, oboznámiť sa s vývojom vzťahu človeka k ŽP a s objavmi, ktoré mali vplyv na ŽP,
- rozlíšiť priaznivé a nepriaznivé vplyvy ŽP na človeka.

3. Rozmanitosť života

Obsahový štandard

- rozmiestnenie podmienok existencie, abiotické faktory: slnečné žiarenie, voda, vzduch, pôda, jedinec, populácia, spoločenstvo, ekosystém, rozmiestnenie jedincov v populácii, parazitizmus, predácia, aliancia, potravinový reťazec, potravinová sieť, biodiverzita, úrovne a funkcie biodiverzity, negatívne zásahy človeka do prírody a ich dôsledky

Výkonový štandard

Žiak vie:

- vysvetliť pojmy: ekosystém, biodiverzita,
- vymenovať a charakterizovať abiotické faktory,
- vysvetliť pojmy jedinec, populácia, spoločenstvo, ekosystém, parazitizmus, predácia, aliancia
- popísať potravinový reťazec,
- charakterizovať genetickú, druhovú a ekosystémovú diverzitu,
- vysvetliť význam ekosystému v okolí školy/domova pre človeka a iné organizmy,
- identifikovať zložky ekosystému,
- pozorovať v okolí školy/domova vzťahy a prepojenie organizmov s prostredím v ktorom žijú,
- diskutovať o príčinách a následkoch narušenia potravinového reťazca.

4. Človek a jeho ŽP

Obsahový štandard

- environmentalistika, ochrana ovzdušia, pôdy, prírodných zdrojov, zabezpečenie pitnej vody, správne zneškodňovanie odpadov, biologická rôznorodosť, typy prostredí, prepojenosť ŽP a človeka, faktory vplývajúce na človeka, nepriaznivé vplyvy na pohodu človeka v jeho ŽP, predpovede počasia a nálada človeka

Výkonový štandard

Žiak vie:

- vysvetliť vzťah medzi krajinou a životným prostredím,
- charakterizovať životné prostredie človeka,
- opísať typy prostredí (rekreačné, pracovné) a ich význam,
- poukázať na prepojenosť a závislosť životného prostredia organizmov a človeka,
- uviesť faktory vplývajúce na pohodu človeka,
- charakterizovať životné prostredie človeka.

5. Ochrana prírody

Obsahový štandard

- kategórie chránených území na Slovensku, Národný park, chránená krajinná oblasť, chránený areál, prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia, prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka, druhová ochrana, eko značky, medzinárodné organizácie

Výkonový štandard

Žiak vie:

- charakterizovať a zdôvodniť význam ochrany prírody,
- vymenovať kategórie chránených území na Slovensku a stupeň ich ochrany,
- vymenovať národné parky Slovenska všetky chránené územia okresu Prievidza,
- spoznať eko značky používané na etiketách potravín, oblečenia atď.
- vymenovať medzinárodné organizácie, ktoré sa zaoberajú ochranou a oboznámiť sa so zákonom SR o ochrane prírody a krajiny,
- uvedomiť si, ako sa my správame k nášmu ŽP a uvedomiť si potrebu ochrany.

6. Kultúrne pamiatky

Obsahový štandard

- stavebné materiály minulosti, stavebná keramika, stavba hradu, pôdorys hradu, technické pravidlá pôdorysov, farba v pôdoryse, ochrana kultúrnych pamiatok, negatívne vplyvy na pamiatky, vývoj pamiatkovej starostlivosti, UNESCO, Zoznam svetového dedičstva prírodné dedičstvo Slovenska zapísané v Zozname UNESCO

Výkonový štandard

Žiak vie:

- pochopiť význam a uviesť dôvod použitia konkrétnych materiálov pri stavbách v minulosti, chápe aktuálny apel na ekologické stavby,
- rozoznať románske, cirkevné stavby a chápe ich význam z hľadiska dejín,
- sa orientovať v pôdorysoch kultúrnych pamiatok,
- vymenovať prírodné a ľudské činitele pôsobiace na kultúrne pamiatky, chápe dôležitosť pamiatkovej starostlivosti, vysvetliť pôsobenie vody, vetra, mrazu a slnka na kultúrne pamiatky,
- uviesť lokality kultúrneho svetového dedičstva, pozná pojem UNESCO,
- spoznať prírodné dedičstvo Slovenska zapísané do Svetového zoznamu UNESCO.

7. Turizmus a ŽP

Obsahový štandard

- globálny turizmus, nástrahy zimného turizmu, pozitíva turizmu, udržateľný cestovný ruch, agroturizmus, ekoagroturizmus

Výkonový štandard

Žiak:

- chápe vplyv turizmu na životné prostredie,
- vie zdôvodniť výber dopravy pri spoznávaní krajiny,
- pozná nástrahy turizmu,
- vie vysvetliť pojem udržateľnosť, agroturizmus, ekoagroturizmus.

Obsah vzdelávania predmetu v 8. ročníku

Obsahom učiva v 8. ročníku je ďalšie rozvíjanie viacerých podstatných tém, ktorým sa žiaci venovali v predchádzajúcom ročníku. Osvoja si nové pojmy, vďaka ktorým lepšie pochopia vplyv jednotlivca ako spotrebiteľa a výrobcu na prostredie, ale i význam životného prostredia pre človeka. Oboznámia sa s pojmami globálne i lokálne ekologické problémy. Ústrednou témou bude vznik odpadu a riešenia jeho manažmentu.

Tematické celky:

Úvod do vyučovania ENV

Spoločnosť

Ekologické problémy

Urbanizácia

Manažment odpadu a ŽP

Priemysel, doprava, poľnohospodárstvo a ŽP

Energia

1. Úvod do vyučovania ENV

Obsahový štandard

- opakovanie pojmov zo 7. ročníka: ekosystém, ekológia, krajina, biodiverzita, jedinec, populácia, spoločenstvo, potravinový reťazec, životné prostredie, ochrana prírody, eko značky, faktory ovplyvňujúce prostredie ľudí, UNESCO

Výkonový štandard

Žiak:

- vie vysvetliť základné pojmy ENV, chápe ciele predmetu,
- dokáže vyjadriť svoj pozitívny/negatívny názor na životné prostredie v jeho okolí,
- chápe, čo znamená zodpovedné správanie sa k prírode.

2. Spoločnosť

Obsahový štandard

- spoločnosť, mestská spoločnosť, vidiek, virtuálna spoločnosť, virtuálny priestor, nebezpečenstvá virtuálneho priestoru, konzumná spoločnosť, základné potreby človeka, trvalo udržateľný rozvoj, prepojenosť ŽP a človeka, zásady zdravého stravovania, pozitívne a negatívne vplyvy na zdravie človeka, pohyb, šport, odpočinok, pozitíva oddychu a spánku, pohoda prostredia (akustická, tepelná a klimatická, zraková, čuchová, sociálna a psychická), zdravie, drogy, návykové látky, legalizácia, zdravá životospráva, civilizačné choroby

Výkonový štandard

Žiak vie:

- charakterizovať mestskú spoločnosť, spoločnosť vidieka, popísať výhody a nevýhody oboch typov,
- popísať pojem virtuálna spoločnosť, komunikácia, uviesť, aké nebezpečenstvá sa môžu objaviť vo virtuálnom priestore, uviesť vplyv virtuálneho sveta na psychické zdravie,
- vysvetliť, čo znamená konzumná spoločnosť, vymenovať základné potreby človeka,
- na príklade vysvetliť význam trvalo udržateľného rozvoja,
- spoznať manipulácie, ktoré sú využívané v reklamách, rozumie technikám reklamy a dokáže odhaliť skutočnú zľavu a praktiky obchodníkov,
- popísať jednotlivé zložky potravy,
- identifikovať aktuálne problémy v stravovaní a ich dôsledky na zdravie človeka z rôznych pohľadov,
- diskutovať o príčinách a následkoch stravovacieho problému,
- navrhovať riešenia, zhodnotiť možné problémy a riziká, formulovať a zdôvodňovať vlastné stanovisko
- navrhnúť spôsob, akým by osobne prispel k riešeniu stravovacieho problému,
- vysvetliť dôležitosť pohybu a športu, jeho pozitíva pre fyzické aj psychické zdravie,
- zdôvodniť nevyhnutnosť odpočinku a vie vysvetliť potrebu spánku a zdôvodniť efektivitu spánkových režimov,
- stručne charakterizovať vplyv prostredia, počasia na psychiku a vie diskutovať a zdôvodniť vplyv faktorov, ktoré ovplyvňujú naše ŽP a robia ho pohodovým alebo dráždivým,
- vysvetliť pojem droga, pochopiť, čo všetko môže byť návykové, pozná legálne a nelegálne drogy,
- uviesť negatívne dôsledky konzumácie alkoholu, požívania drog a iných návykových látok,
- vysvetliť pojem civilizačné choroby a uviesť príklad, uvedomiť si dôležitosť zdravej životosprávy pre naše zdravie.

3. Ekologické problémy

Obsahový štandard

- lokálny ekologický problém, smog, nelegálne skládky, biotop, odpadové vody, pesticídy, odlesňovanie a erózia pôdy, globálne ekologické problémy, odlesňovanie, nárast množstva odpadu, nadmerné čerpanie prírodných zdrojov, populačná explózia, znečisťovanie ovzdušia, ozón, ozónová vrstva, ozónová diera, kyslé dažde, skleníkový efekt, globálne otepľovanie, znižovanie biodiverzity, význam vody, znečisťovanie vôd, odpadová voda, čistiareň odpadových vôd, pľúca Zeme

Výkonový štandard

Žiak vie:

- uviesť najznámejšie ekologické problémy, popísať a rozdeliť ekologický problém,
- rozlíšiť priame a nepriame zásahy človeka do prírody
- pomenovať negatívne dôsledky odlesňovania, úlohy rastlín pri ochrane pôdy pred zvetrávaním,

- vysvetliť dôvody erózie pôdy,
- zdôvodniť príčiny vymierania druhov,
- charakterizovať celosvetové ekologické problémy,
- popísať populačnú explóziu, uviesť požiadavky populácie,
- vysvetliť súvislosti medzi nárastom odpadu a nárastom populácie,
- vysvetliť pojem globálne otepľovanie,
- popísať znečistenie ovzdušia, vôd a pôdy a ich negatívne dôsledky na zdravie človeka,
- vysvetliť pojmy ozón, ozónová vrstva, ozónová diera a uvedomiť si význam ozónovej vrstvy pre život na Zemi,
- vysvetliť kyslé dažde a ich negatívny dopad na stromy, živočíchy, ľudské zdravie, stavby
- vysvetliť pojem skleníkový efekt a jeho negatívny dopad na Zem
- vysvetliť nevyhnutnosť environmentálneho zmýšľania, nutnosť nariadení,
- uvedomiť si význam vody pre človeka, diskutovať o probléme.

4. Urbanizácia

Obsahový štandard

- strom, výrub lesov, záber pôd, vysušanie močiarov, význam zachovania ŽP, plánovaná výstavba, urbanizácia, vysádzanie zelene, čistenie odpadových vôd, odpad, starostlivosť o zeleň v okolí, prírodný les, hospodársky les, funkcie lesa

Výkonový štandard

Žiak vie:

- vysvetliť význam stromov, lesov, uviesť, aký úžitok máme z hospodárskych lesov,
- uviesť dôvody urbanizácie, ale aj potrebu zachovanie ŽP pre nasledujúce generácie,
- uviesť, aké sú negatívne dôsledky vysušania močiarov a zaberania pôdy,
- vysvetliť význam ČOV a manažmentu odpadov,
- realizovať vysádzanie zelene vo svojom okolí,
- popísať a realizovať základnú starostlivosť o zeleň v okolí školy, na školskom dvore,
- ako je dôležité budovanie peších zón, športovísk
- rozdiel medzi prírodným a hospodárskym lesom, pozná funkcie lesa.

5. Manažment odpadu a ŽP

Obsahový štandard

- spaľovňa a ŽP, skládka nebezpečného odpadu, triedenie odpadu – papier, plasty, sklo, bioodpad, recyklácia odpadu, opätovné použitie, projekt, environmentálne vhodný výrobok, biovýrobky, delenie odpadu, príčiny vzniku odpadu

Výkonový štandard

Žiak vie

- vysvetliť putovanie plynov zo spaľovne, vplyv škodlivých plynov na ŽP,
- zdôvodniť negatívny dopad skládok nebezpečného odpadu,
- uvedomiť si význam triedenia odpadu a tri zásady nakladania s odpadom,
- zorganizovať trh nepotrebných vecí, vytvoriť projekt, ktorým priblíži zmysel triedenie, opätovného používania a recyklácie,
- priradiť k výrobkom alternatívy šetrnejšie k životnému prostrediu a posúdiť ich výhody/nevýhody,
- charakterizovať postup recyklácie papiera, plastu a skla,
- navrhnúť možnosti opätovného využitia vecí,
- uviesť delenie odpadov a možností ich odstraňovania,
- navrhnúť možnosti zníženia produkcie odpadov doma a v škole.

6. Priemysel, doprava, poľnohospodárstvo a ŽP

Obsahový štandard

- priemysel a ŽP, elektromagnetický smog, škodlivosť telefónov, história dopravy, druhy dopravy
- železničná, cestná, letecká, vodná, potrubná doprava, negatívne vplyvy zvyšujúceho sa počtu dopravných prostriedkov na životné prostredie, vplyvy dopravy na pôdu, vodu a vzduch, doprava v meste, mestské dopravné prostriedky, pešia zóna, pôda – zdroj živín, pôda v poľnohospodárstve, ekologické poľnohospodárstvo, rybolov, poľovníctvo a ŽP, znečisťovanie pôdy činnosťou človeka, ekologické výrobné postupy

Výkonový štandard

Žiak vie:

- uviesť znečistenie ŽP, ktoré je dôsledkom priemyselnej činnosti,
- vyhľadať najväčších znečisťovateľov ŽP v blízkosti bydliska,
- zaujať stanovisko k medializovaným správam o znečistení ŽP priemyselnou činnosťou,
- realizovať prieskum o škodlivosti telefónov a iných zariadení na ľudské zdravie,
- vysvetliť a popísať elektromagnetický smog,
- zhodnotiť dopravu najbližšieho mesta a pokúsiť sa navrhnúť riešenie dopravy,
- uviesť dôvody pre vznik pešej zóny a cyklochodníkov,
- uviesť základné druhy dopravy a mieru ich vplyvu na životné prostredie,
- vedieť zhodnotiť negatívne vplyvy dopravy na životné prostredie a oceniť výhody pešej chôdze
- vysvetliť význam pôdy pre výživu rastlín, ľudí,
- vysvetliť negatívny vplyv človeka na pôdu prostredníctvom uvedených činností, putovanie škodlivých častíc pôdou,
- uviesť príklad ekologického poľnohospodárstva,
- orientovať v kontexte pesticídov, herbicídov a iných chemikálií využívaných v poľnohospodárstve,
- nájsť alternatívy jednotlivých chemikálií využívaných v poľnohospodárstve,
- zdôvodniť vplyv rybolovu a poľovníctva na ŽP, uviesť ich pozitíva a negatíva,
- popísať vhodné ekologické výrobné postupy pri viacerých výrobkoch.

Obsah vzdelávania predmetu v 9. ročníku

V 9. ročníku sa na predmete environmentálnej výchovy kladie dôraz na priblíženie jednej z najpodstatnejších molekúl v prírode – vody. Z environmentálneho hľadiska ide o hodnotnú súčasť životného prostredia, preto je nevyhnutné poznať kolobeh vody v prírode a zamerať sa na informovanosť o problémoch, ktorým voda čelí, prípadne problémom, ktorým môže byť v budúcnosti vystavená. Významné je tiež uvedomenie si vlastného vnímania, rozhodovania a najmä prijatia dôsledkov vlastného konania v kontexte ekológie.

1. Úvod do vyučovania ENV

Obsahový štandard

- opakovanie učiva z 8. ročníka: spoločnosť – mestská, virtuálna, konzumná, odetá, zdravá, vplyv prostredia na zdravie človeka, lokálne a globálne ekologické problémy, urbanizácia, odlesňovanie, erózia pôdy, skleníkový efekt, kyslé dažde, globálne otepľovanie, odpad, populačná explózia, triedenie odpadu, priemysel, doprava, poľnohospodárstvo

Výkonový štandard

Žiak vie:

- vysvetliť základné pojmy ENV,
- uviesť hlavné ekologické problémy a ich delenie,

- zhodnotiť manažment odpadu, uviesť možnosti opätovného využitia a dôvodov znižovania odpadov.

2. Kolobeh vody v prírode

Obsahový štandard

- kolobeh vody v prírode, vyparovanie, transpirácia, kondenzácia, vsakovanie a pohyb pod zemou, zrážky, povrchová voda, nedostatok pitnej vody vo svete, vplyv vody na ľudské zdravie, znečistenie vody, starostlivosť o vodné toky, ochrana vodných zdrojov, teplota vody, kyslosť alebo zásaditosť vody, voda v domácnosti v minulosti a v súčasnosti, oceán

Výkonový štandard

Žiak vie:

- vysvetliť kolobeh vody, vytvoriť 3D model kolobehu a prezentovať ho pred spolužiakmi,
- charakterizovať znaky pitnej vody, popísať kolobeh vody vo vodárenstve,
- vysvetliť pojem pitná voda, odpadová voda, čistiareň odpadových vôd,
- vysvetliť princíp vzniku rannej rosy,
- vysvetliť, prečo je dôležité chrániť vodné toky, pochopiť význam ochrany vodných zdrojov,
- pomocou vzorky vody určiť jej znečistenie, teplotu, kyslosť,
- spoznať rastliny a živočíchy, ktoré môžeme nájsť vo vode podľa kvality vody,
- porovnať využitie vody v domácnosti v minulosti a v súčasnosti, vymyslieť plán zníženia spotreby vody v domácnosti,
- navrhnúť možnosti zachytávania dažďovej vody v škole/na dvore,
- popísať a vyhodnotiť problematiku znečistenia oceánov,
- realizovať prieskum o informovanosti o znečistení oceánov a dopadu na naše ŽP.

3. Problematika ovzdušia a pôdy

Obsahový štandard

- vzduch, atmosféra, zloženie atmosféry, počasie, emisie, imisie, fosílna palivá, klimatická kríza, globálne otepľovanie, znečisťovanie ovzdušia, spaľovanie palív, hluk, prach, vodné pary a kyslé dažde, znečisťovanie pôdy, znižovanie biodiverzity, ochorenie dýchacieho systému, erózia pôdy

Výkonový štandard

Žiak vie:

- rozlíšiť pojmy vzduch a atmosféra, poznať zloženie atmosféry a charakterizovať počasie v konkrétnom čase,
- zhodnotiť vplyv človeka na ovzdušie a zdôvodniť význam čistoty vzduchu,
- vysvetliť pojem emisie a imisie a negatívny vplyv fajčiarov na životné prostredie,
- uviesť, že kvapalné a pevné látky v ovzduší sú pôsobením prúdenia vzduchu prenášané na veľké vzdialenosti,
- na základe získaných vedomostí správne rozhodnúť o umiestnení skládky, spaľovne, vyjadriť pre a proti,
- popísať znečisťovanie ovzdušia činnosťou človeka (priemysel, doprava), uviesť vplyv človeka na ovzdušie v priemysle – priemyselné komíny, vplyv jednotlivých druhov dopravy – vybrať najekologickejšiu dopravu,
- vysvetliť negatívny vplyv človeka na pôdu, uviesť príklad ekologického poľnohospodárstva.

4. Energia

Obsahový štandard

- energia, zdroje energie, ich delenie, Slnko ako zdroj energie, slnečná energia, využitie energie v domácnosti – šetrenie, plytvanie, geotermálna energia, formy energie, jadrová, tepelná, vodná elektrárňa, obnoviteľné zdroje energie, neobnoviteľné zdroje energie, biomasa, geotermálne pramene

Výkonový štandard

Žiak vie:

- rozdeliť a priblížiť zdroje energie,
 - vysvetliť význam Slnka pre život na Zemi a využitie slnečnej energie,
 - vedieť efektívne využívať energiu v domácnosti a tým prispieť k ochrane životného prostredia, zistiť ako možno energiu v domácnosti ušetriť,
 - uviesť príklad k jednotlivých zdrojom energie, vysvetliť, kde energiu z týchto zdrojov využívame a kde ju vyrábame,
 - nájsť miesta výskytu elektrární na Slovensku,
 - rozlíšiť obnoviteľné a neobnoviteľné zdroje energie,
 - diskutovať o vyčerpávaní prírodných zdrojov, jeho dôsledkoch a využívaní možných alternatívnych zdrojov,
 - zistiť stav a potenciál využívania obnoviteľných zdrojov energie v svojom okolí/regióne.
5. Vnímanie, rozhodovanie a dôsledky

Obsahový štandard

- ekológia, rozhodnutie, dôsledok, priame a nepriame zásahy človeka do prírody, uhlíková stopa, environmentálny problém, konflikt záujmov, prírodné zdroje – obnoviteľné, neobnoviteľné, vyčerpateľné, nevyčerpateľné, trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov, environmentálne právo, kolobeh látok v prírode

Výkonový štandard

Žiak vie:

- poukázať na význam ekologického správania,
- uviesť príklady ekologického správania v škole, doma a v obchode,
- vysvetliť potrebu uvažovania o možných dôsledkoch vlastného správania na ŽP,
- identifikovať aktuálne environmentálne problémy v triede/škole/okolí školy/domova a ich dôsledky z rôznych pohľadov,
- diskutovať o príčinách a následkoch environmentálneho problému,
- s pomocou učiteľa identifikovať konflikt záujmov rôznych skupín pri využívaní prírodných zdrojov,
- navrhovať riešenia, zhodnotiť možné problémy a riziká, formulovať a zdôvodňovať vlastné stanovisko,
- monitorovať zmeny v prirodzenom kolobehu látok spôsobené ľudskou činnosťou v okolí školy/domova/regiónu a diskutovať o nich,
- vysvetliť pojem uhlíková stopa, vypočítať vlastnú uhlíkovú stopu, uviesť možnosti sledovania vlastného ekologického správania,
- navrhnúť a uskutočniť konkrétnu aktivitu v prospech ochrany a tvorby životného prostredia,
- v skupine napláňovať environmentálnu aktivitu, podieľať sa na jej realizácii a posúdiť splnenie cieľov,
- propagovať a prezentovať environmentálne aktivity triedy/školy.

6. Ja, spotrebiteľ

Obsahový štandard:

- vplyv reklamy na spotrebiteľské správanie, farby v reklame, symbol, internet, sila, vplyv internetu na človeka, nakupovanie, závislosť, ekológia pri nakupovaní, minimalizácia odpadu, konzumný spôsob života, ekologická stopa

Výkonový štandard

Žiak vie:

- charakterizovať jednotlivé farby a popísať ich dôsledky na vplyv človeka z rôznych pohľadov,
- diskutovať o príčinách a následkoch reklamy,

- zanalyzovať pôvod výrobkov, ktoré kupuje, vypočítať podiel slovenských výrobkov,
- charakterizovať základné pravidlá zdravého nakupovania,
- navrhovať riešenia, zhodnotiť možné problémy a riziká, formulovať a zdôvodňovať vlastné stanovisko,
- uviesť dôvody ekologického zmýšľania pri nakupovaní,
- monitorovať spotrebné správanie seba, svojich spolužiakov/členov rodiny a vysvetliť vplyv takéhoto správania na životné prostredie,

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje v **primárnom vzdelávaní** problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesúalnu stránku objavovania a skúmania. Túto vzdelávaciu oblasť na prvom stupni tvorí predmet **Vlastiveda**.

Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť. Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen vlastivedy, ale aj prvouky (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

3., 4. ročník: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť **na druhom stupni** tvoria učebné predmety **dejepis**, **geografia** s jej humánnou zložkou a **občianska náuka** spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach. Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi človekom a spoločnosťou v danom geografickom priestore. Poznanie minulosti svojho národa, ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní.

Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú funkčné znalosti a spôsobilosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne i o ostatných regiónoch Slovenska. Žiaci sú vedení k pochopeniu vlastného miesta a úlohy v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym a krajine, v ktorej žijú. Vzdelávacia oblasť otvára priestor na kultivovanie individuálnych a spoločenských kompetencií.

Učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok a prispieva ku kritickému mysleniu žiakov. Súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu. Centrálnou kategóriou vzdelávacej oblasti je rozvíjanie, korigovanie a kultivovanie historického vedomia žiakov z potrieb prítomnosti, k čomu prispievajú všetky tri vyučovacie predmety, ktoré ju vytvárajú. Aj preto kľúčovú úlohu

zohrávajú medzipredmetové vzťahy, ktoré treba kontinuálne metodicky aplikovať v podobe prierezových modelov vo výučbe jednotlivých predmetov.

Dejepis

5. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

6. ročník: *Vo vyučovanom predmete sa zvyšuje časová dotácia o 1 hodinu.*

Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zmenu kvality výkonu a to tak, že sa prehĺbi a rozšíri učivo o výberové témy, pojmy a následne aj ich výkonový štandard.

7. – 9. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

Geografia

5. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

6. ročník: *Vo vyučovanom predmete sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu.*

Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zvládnutie podrobnejších charakteristík Ázie a Afriky, tvorbu žiackych prezentácií, vďaka ktorým žiak vie samostatne využiť dostupné materiály na charakterizovanie vybraného objektu, oblasti, problému.

7. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

8. ročník: *Vo vyučovanom predmete sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu.*

Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zvládnutie podrobnejších charakteristík jednotlivých oblastí Slovenska.

9. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

Občianska náuka

Predmet prispieva k vytváraniu a rozvoju sociálneho a občianskeho vedomia žiakov. Prostredníctvom vymedzených pojmov a výkonov sprostredkuje potrebné vedomosti, zručnosti a nadobudnutie spôsobilostí, ktoré im umožnia orientovať sa v sociálnom prostredí a v bežných životných situáciách. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Vedie ich k poznávaniu svojej rodiny, školy, obce, regiónu, Slovenska a Európskej únie. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva, umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti, ktorej jedným z dôležitých predpokladov je kritické myslenie.

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- realisticky sa spoznávajú, hodnotia seba samých,
- osvoja si pravidlá a normy spoločenského spolunažívania,
- uvedomujú si práva a povinnosti a primerane svoje práva obhajujú,
- preberajú zodpovednosť za vlastné názory, postoje a dôsledky konania,
- uznávajú základné princípy demokracie,
- budujú si tolerantný prístup k iným názorom, postojom, hodnotám a kultúram,
- učia sa aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti,
- získajú základné vedomosti o sociálnoekonomickom a právnom fungovaní spoločnosti.

6. – 9. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.*

Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zároveň podporuje pochopenie

a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Pripravuje mladých ľudí pre život, pre vytváranie harmonických a stabilných vzťahov v rôznych sociálnych skupinách – v rodine, na pracovisku, v spoločnosti. Obsah vzdelávacej oblasti sa realizuje v povinne voliteľných učebných predmetoch **etická výchova** a **náboženská výchova**.

Predmet **etická výchova** sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Zvlášť dôležité je rozvíjať sebaúctu a úctu k iným, interpersonálne sociálne zručnosti a zvyšovať odolnosť žiakov voči negatívnym sociálno-patologickým či amorálnym vplyvom.

Základným cieľom predmetu **náboženská výchova** je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Náboženská výchova /Etická výchova

1. – 9. ročník: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

Pri vyučovaní náboženskej výchovy spájame do skupín ročníky 1. a 2., 3. a 4., 5. a 6., 7. a 8. podľa § 3 ods. 1 Vyhlášky č. 223/2022 Z. z. s využitím navýšenia počtu žiakov podľa § 3 ods. 5 tejto vyhlášky.

Pri vyučovaní etickej výchovy spájame do skupín ročníky 1. – 4., 5. – 9. podľa § 3 ods. 1 Vyhlášky č. 223/2022 Z. z.

Človek a svet práce

V **primárnom** vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce. Do vzdelávacej oblasti patrí vyučovací predmet **Pracovné vyučovanie**, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, poznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

Pracovné vyučovanie

3., 4. ročník: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce **na 2. stupni** zahŕňa návrhy širokého spektra pracovných činností a technológií, ktorými sú žiaci vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z rôznych oblastí reálneho života a sveta práce.

Predmet **technika** je zameraný na zložitejšie pracovné činnosti a technológie, na samostatnú a tímovú prácu žiakov. Žiaci sú vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach. Spoznávajú trh práce aj z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie. Prichádzajú do priameho kontaktu s technikou v jej rozmanitých podobách a v širších súvislostiach. Predmet poskytuje žiakom priestor a príležitosť na primeraný rozvoj ich tvorivého technického myslenia. Obsah je zameraný na budovanie vzťahu žiakov k technike, k jej bezpečnému používaniu a k bezpečnej práci s technikou. Žiaci spoznávajú reálne podmienky trhu práce, moderné stroje a zariadenia, funkciu základných bytových inštalácií. Sú vedení ku konštruovaniu a zhotovovaniu primeraných výrobkov a k poznaniu základných technických materiálov a technológií. Škola v predmete technika môže vyučovať tematický celok Ekonomika domácnosti, ktorý obsahuje témy: plánovanie a vedenie

domácnosti, svet práce, domáce práce a údržba domácnosti, ručné práce, rodinná príprava, pestovateľské práce a chovateľstvo. Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce tak vhodne dopĺňa sústavu vzdelávacích oblastí o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v reálnom živote a v spoločnosti.

5. – 9. ročník: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie.

V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov **výtvarná a hudobná výchova**. **Výtvarná výchova** vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu. **Hudobná výchova** prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

Na predmete **výtvarná výchova** na 2. stupni v tvorivom procese dochádza ku kvalitatívnej zmene, detskú spontánnosť postupne nahrádza dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť spojená s pribúdaním vedomej operatívnej a názorovej samostatnosti. **Hudobná výchova** rovnako ako v primárnom vzdelávaní prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

Hudobná výchova, výtvarná výchova

1. – 9. ročník: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života a pohybovou aktivitou. Realizuje sa učebným predmetom **telesná a športová výchova**, ktorej najdôležitejším poslaním v primárnom aj nižšom sekundárnom vzdelávaní je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu.

Telesná a športová výchova spája vedomosti, návyky a zručnosti spojené so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou aktivitou využiteľnými nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Žiaci si vytvoria predstavu o význame pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní aktívneho zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

Pri realizovaní obsahu telesnej a športovej výchovy je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní cvičení, ako aj pri hodnotení žiakov.

Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri akceptovaní ich vlastných predpokladov.

1. – 9. ročník: *Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet. Pri vyučovaní telesnej a športovej výchovy spájame do skupín ročníky 1. a 2., 6. a 7. podľa § 3 ods. 3 Vyhlášky č. 223/2022 Z. z.*

7. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v školách a výchovným jazykom v školských zariadeniach je štátny jazyk, ak zákon neustanovuje inak.

Výchovno-vzdelávacím jazykom na našej škole, v súlade s § 12 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je **slovenský jazyk**.

8. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. **Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.**

V 1. ročníku sa predmety slovenský jazyk a literatúra, matematika a prvouka hodnotia slovným komentárom. Anglický jazyk a výchovy sa hodnotia slovne „aktívne absolvoval/aktívne absolvovala“. V 2. ročníku sa výchovy a anglický jazyk hodnotia slovne „aktívne absolvoval/aktívne absolvovala“.

Všetky ostatné predmety sa na vysvedčení a v katalógovom liste klasifikujú známku.

V ročníkoch 3. – 4. sa výchovy, pracovné vyučovanie a informatika hodnotia slovne „aktívne absolvoval/aktívne absolvovala“. Všetky ostatné predmety sa na vysvedčení a v katalógovom liste klasifikujú známku.

V 5. – 9. ročníkoch sa ETV a NBV na vysvedčení a v katalógovom liste hodnotia slovne „aktívne absolvoval/aktívne absolvovala“. Ostatné predmety sú hodnotené známku.

Pri klasifikovaných predmetoch žiaci môžu byť na vyučovacích hodinách hodnotení priebežne známkami. Hodnotenie na konci polroka sa uvádza v známkach podľa platného školského zákona. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky **najmenej dvakrát** v polročnom hodnotiacom období.

Na začiatku každého klasifikačného obdobia musia byť žiaci informovaní vyučujúcim o spôsobe hodnotenia. Všetky klasifikované predmety sa hodnotia aj slovne ako aktuálny výkon žiaka, v ktorom učiteľ zhodnotí klady a vysvetlí nedostatky.

Žiaci musia byť oboznámení so stupnicou hodnotenia pre každý predmet. Najpoužívanejšia stupnica na základe percentuálnej úspešnosti je:

100 % – 90 % = 1

89 % – 75 % = 2

79 % – 50 % = 3

49 % – 25 % = 4

24 % – 0 % = 5

Vo všeobecnosti žiaci počas klasifikačného obdobia sú hodnotení:

1. z písomných prác:

- krátke písomné previerky (v trvaní maximálne 20 minút)

- tematické previerky
- predpísané písomné práce – *vybrané písomné práce z jednotlivých predmetov*
- štvrt'ročné písomné práce – *vybrané písomné práce z jednotlivých predmetov*

2. z ústnych odpovedí

- po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď.

3. z iných aktivít rozvíjajúcich samostatnú a tímovú prácu žiakov

- samostatné a tímové projekty, prezentácie, referáty, získavanie a spracovanie informácií, praktické činnosti s výsledným produktom

Vyučujúci **neklasifikovaného predmetu** oboznámi žiakov s podmienkami absolvovania predmetu:

- primeraná účasť (s ohľadom na rôzne závažné okolnosti ako zdravotný stav, individuálny učebný plán a pod.)
- splnenie všetkých povinností a aktívna účasť na hodinách.

Pri hodnotení žiaka, ktorý si plní školskú dochádzku osobitným spôsobom v zmysle bodu f) § 23 školského zákona (individuálny učebný plán) v klasifikovaných predmetoch, musí žiak absolvovať primeraný počet písomných prác po dohode s vyučujúcim, ktorých termín určuje učiteľ v spolupráci so žiakom.

Dodržiavanie podmienok určených v rozhodnutí o individuálnom učebnom pláne sleduje triedny učiteľ. Nedodržiavanie podmienok stanovených v rozhodnutí môže mať za následok zrušenie rozhodnutia o povolení štúdia podľa individuálneho učebného plánu.

Učiteľ si vedie evidenciu hodnotenia žiaka. Hodnotenie zaznamenáva do elektronickej žiackej knižky, aby tak poskytol informácie žiakom a jeho zákonným zástupcom. Rodič má právo na aktuálne informácie ohľadne výchovno-vzdelávacích výsledkov svojho dieťaťa.

Pre hodnotenie **žiakov** našej školy sú stanovené nasledovné **pravidlá**:

1. Používané spôsoby a metódy posudzovania výsledkov práce žiakov musia byť v súlade so základnou filozofiou ŠkVP, predovšetkým s partnerským vzťahom učiteľa k žiakom.
(Hodnotenie sa nesmie stať mocenským nástrojom v rukách učiteľa ani prostriedkom na udržanie disciplíny.)
 2. Každému hodnoteniu musí predchádzať jasné a zrozumiteľné zoznámenie žiaka s cieľmi vzdelávania a kritériami hodnotenia..
 4. Dôležitým prvkom v procese učenia je práca s chybou.
 5. Súčasťou hodnotenia musí byť aj sebahodnotenie žiaka a vzájomné hodnotenie medzi žiakmi.
 6. Pri hodnotení sa vždy posudzuje individuálny pokrok žiaka, s ohľadom na jeho osobné predpoklady a schopnosti bez porovnávania s ostatnými spolužiakmi.
 7. Tradičné individuálne skúšanie pred celou triedou pri tabuli je stresujúce. Učitelia využívajú aj iné, efektívnejšie a objektívne spôsoby zisťovania vedomostí a zručností žiakov.
(Nezabúdať na priebežné hodnotenie čiastkových úspechov žiaka v celom procese vzdelávania).
 8. Žiak by mal byť od začiatku prizývaný k diskusii o známke, aby sa aj učiteľ uistil, že žiak rozumie kritériám hodnotenia a vie, prečo a ako bol hodnotený.
(Zároveň sa posilňujú kompetencie kritického myslenia a sebahodnotenia).
 9. Znáмка z predpísaných písomných prác (SJL + M) nesmie výrazne ovplyvniť výslednú známku na konci klasifikačného obdobia. Učiteľ má dostatok možností na získanie potrebného množstva podkladov k záverečnému hodnoteniu.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.
 - Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Inovovaný školský vzdelávací program ISCED 1 a ISCED 2 na školský rok 2024/2025 bol prerokovaný a schválený na pedagogickej rade dňa 02.09.2024.

Inovovaný školský vzdelávací program ISCED 1 a ISCED 2 na školský rok 2024/2025 bol prerokovaný Radou školy pri Základnej škole dňa 14.10.2024.